

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2002-2003

26 MAART 2003

Wetsontwerp houdende nieuwe maatregelen ten gunste van de oorlogsslachtoffers

Evocatieprocedure

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEREN **BARBEAUX EN DALLEMAGNE**

Art. 15

In dit artikel, § 1, a), de woorden « vader en » vervangen door de woorden « vader of ».

Verantwoording

Een wees is een kind die zijn moeder en zijn vader of een van beiden verloren heeft. Zelfs wanneer men een ouder verliest is het duidelijk dat de overlevingsomstandigheden van het kind zowel vanuit materieel als psychologisch oogpunt moeilijk zijn geweest en een uitkering rechtvaardigen. Dat geldt des te meer omdat de overlevende ouder gewoonlijk niet is kunnen erkend worden als weduwnaar of weduwe van een krijgsgevangene of een politiek gevangene en dus niet in aanmerking is kunnen komen voor enige staatssteun. De Franse wetgeving voorziet overigens in een uitkering ingeval een van beide ouders is overleden.

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-1534 - 2002/2003:

Nr. 1: Ontwerp geëvoceerd door de Senaat.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2002-2003

26 MARS 2003

Projet de loi prévoyant de nouvelles mesures en faveur des victimes de la guerre

Procédure d'évocation

AMENDEMENTS

N° 1 DE MM. **BARBEAUX ET DALLEMAGNE**

Art. 15

À cet article, § 1er, a), remplacer les mots « le père et » par les mots « le père ».

Justification

Est orphelin un enfant qui a perdu son père et sa mère, ou l'un des deux. On peut imaginer que, même en cas de perte d'un seul parent, les conditions de survies, tant sur le plan matériel que psychologique, de l'enfant ont été difficiles et justifient une indemnisation. D'autant plus que le parent survivant n'a généralement jamais pu être reconnu veuf ou veuve de prisonnier de guerre ou de prisonnier politique et n'a donc bénéficié d'aucun soutien étatique, sous quelque forme que ce soit. La législation française a d'ailleurs prévu une indemnisation en cas de perte d'un seul des deux parents.

Voir:

Documents du Sénat:

2-1534 - 2002/2003:

N° 1: Projet évoqué par le Sénat.

Nr. 2 VAN DE HEREN BARBEAUX EN DALLEMAGNE

Art. 15

In § 1 van dit artikel, de punten a), 2º, en b), 2º, doen vervallen.

Verantwoording

Alle personen die op ons grondgebied verbleven tijdens de Duitse bezetting en geconfronteerd werden met de deportatie en het overlijden tijdens de deportatie van een van hun ouders moeten in aanmerking kunnen komen voor een uitkering ongeacht of zij al dan niet Belg zijn op 1 januari 2003. Mensen die nooit de mogelijkheid gehad hebben de Belgische nationaliteit te verkrijgen of die ze verkregen hebben op een bepaald ogenblik, maar ze weer zijn kwijtgeraakt als burgers van een ander land, mogen immers niet worden uitgesloten. Die personen werden immers met hetzelfde leed geconfronteerd.

Nr. 3 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 2

In het voorgestelde artikel 4, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A) In het eerste lid van dit artikel, de woorden « wordt een verhoging van het jaarlijkse bedrag van de rente van weggevoerde en werkweigeraar toegekend overeenkomstig volgende tabel», vervangen door de woorden « wordt een eenmalige verhoging van het jaarlijkse bedrag van 400 euro (tegen betalingsindex 1,2682) van de rente van weggevoerde en werkweigeraar in zijn totaliteit uitgekeerd vanaf 1 januari 2003 ».

B) De voorgestelde tabel doen vervallen.

Verantwoording

De spreiding over 4 jaar van de renteverhoging, beginnend in januari 2003 en eindigend in 2006, zal tot gevolg hebben dat heel wat kandidaat-begunstigden niet meer zullen genieten van de verhoging wegens hun hoge leeftijd.

Nr. 4 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 12

In het voorgestelde artikel, § 1, het punt 2º doen vervallen.

Verantwoording

Zoals opgemerkt door de Raad van State houdt de beperking van de bijzondere maatregelen ten gunste van de joodse slachtof-

Nº 2 DE MM. BARBEAUX ET DALLEMAGNE

Art. 15

À cet article, § 1er, supprimer les points a), 2º, et b), 2º.

Justification

Toutes les personnes qui résidaient sur notre territoire pendant l'occupation allemande et ont dû subir la déportation et le décès en déportation de l'un de leurs parents doivent pouvoir bénéficier d'une indemnisation, qu'elles soient ou non de nationalité belge au 1er janvier 2003. On ne peut en effet exclure les personnes qui n'ont jamais eu la possibilité d'obtenir la nationalité belge ou qui l'ont eue à un moment donné mais l'ont perdue comme citoyens d'un autre pays. Ces personnes ont en effet subi les mêmes souffrances.

Michel BARBEAUX.
Georges DALLEMAGNE.

Nº 3 DE M. VANDENBERGHE

Art. 2

À l'article 4 proposé, apporter les modifications suivantes:

A) Dans l'alinéa 1er de cet article, remplacer les mots « il est accordé une majoration du montant annuel de la rente de déporté et réfractaire suivant le tableau ci-après » par les mots « il est accordé une majoration unique du montant annuel de 400 euros (à l'indice de paiement 1,2682) de la rente de déporté et réfractaire, versée dans sa totalité à partir du 1er janvier 2003 ».

B) Supprimer le tableau proposé.

Justification

L'étalement sur quatre ans de la majoration de la rente, de janvier 2003 à 2006, aura pour conséquence que de nombreux candidats bénéficiaires ne pourront plus bénéficier de la majoration en raison de leur grand âge.

Nº 4 DE M. VANDENBERGHE

Art. 12

Au § 1er de l'article proposé, supprimer le 2º.

Justification

Comme le fait remarquer le Conseil d'État, limiter le bénéfice des mesures particulières prises en faveur des victimes juives et des

fers en de zigeunerslachtoffers een discriminatie in ten nadele van personen die de Belgische nationaliteit niet (meer) bezitten. Rekening houdende met de concrete situatie van de joodse slachtoffers en de zigeunerslachtoffers betekent deze maatregel een onevenredige beperking van de toegang tot deze bijzondere maatregelen, die uit hun aard niet kunnen worden vergeleken met de gewone regelingen in het kader van de sociale zekerheid. De aangevoerde motivering om ter zake een nationaliteitsvoorwaarde te stellen, namelijk dat deze voorwaarde ook in het kader van het algemene pensioenstelsel bestaat, snijdt bijgevolg geen hout.

Nr. 5 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 15

In het voorgestelde artikel, § 1, a), de woorden «vader en» vervangen door de woorden «vader of».

Verantwoording

De formulering «vader en moeder» impliceert een beperking van het aantal oorlogswezen die in aanmerking kunnen komen voor de lijfrente. Het voorliggend voorstel beoogt met de formulering «vader en moeder» een nieuwe discriminatie onder de oorlogswezen in te voeren. Dit is niet te rechtvaardigen en daarom moeten alle oorlogswezen in aanmerking kunnen komen voor deze tegemoetkoming. Immers zo goed als alle kinderen werden verweesd van één van de ouders ten gevolge van de vervolgingen en de deportaties. Bovendien kan men geen dubbele schadevergoeding inroepen in het geval beide ouders omgekomen zijn aangezien artikel 15, § 3, stelt dat er slechts één rente per persoon kan toegekend worden.

Nr. 6 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 15

In het voorgestelde artikel, § 1, de punten a), 2°, en b), 2°, doen vervallen.

Verantwoording

Zoals opgemerkt door de Raad van State houdt de beperking van de bijzondere maatregelen ten gunste van de joodse slachtoffers en de zigeunerslachtoffers een discriminatie in ten nadele van personen die de Belgische nationaliteit niet (meer) bezitten. Rekening houdende met de concrete situatie van de joodse slachtoffers en de zigeunerslachtoffers betekent deze maatregel een onevenredige beperking van de toegang tot deze bijzondere maatregelen, die uit hun aard niet kunnen worden vergeleken met de gewone regelingen in het kader van de sociale zekerheid. De aangevoerde motivering om ter zake een nationaliteitsvoorwaarde te stellen, namelijk dat deze voorwaarde ook in het kader van het algemene pensioenstelsel bestaat, snijdt bijgevolg geen hout.

Nr. 7 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 16

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 16. — De rente bedoeld bij artikel 15 is jaarlijks vastgesteld op 477,59 euro (tegen betalingsindex van 1,2682) vanaf 1 januari 2003. »

victimes tziganes crée une discrimination au détriment des personnes qui ne possèdent pas la nationalité belge (ou qui ne la possèdent plus). Compte tenu de la situation concrète des victimes juives et des victimes tziganes, cette disposition limite de manière disproportionnée l'accès à ces mesures particulières qui, par leur nature, ne peuvent être comparées aux règles ordinaires de la sécurité sociale. Le motif invoqué pour créer, en la matière, une condition de nationalité, à savoir le fait que cette condition existe également dans le cadre du régime général des pensions, n'est par conséquent pas pertinent.

N° 5 DE M. VANDENBERGHE

Art. 15

Au § 1er, a), de cet article, remplacer les mots « le père et » par les mots « le père ou ».

Justification

Les termes « le père et la mère » limitent le nombre d'orphelins de guerre susceptibles de bénéficier de la rente viagère. Par l'utilisation des termes « le père et la mère », la proposition à l'examen instaure entre les orphelins de guerre une nouvelle discrimination qui ne saurait se justifier. Tous les orphelins de guerre doivent dès lors pouvoir bénéficier de la rente en question. Pratiquement tous les enfants concernés ont en effet perdu soit leur père, soit leur mère, lors des persécutions et des déportations. De plus, les personnes qui ont perdu leurs deux parents ne peuvent pas prétendre à une double indemnisation, dès lors que l'article 15, § 3, prévoit qu'il ne pourra être alloué qu'une seule rente par personne.

N° 6 DE M. VANDENBERGHE

Art. 15

Au § 1er de l'article proposé, supprimer les points a), 2°, et b), 2°.

Justification

Comme le fait remarquer le Conseil d'État, limiter le bénéfice des mesures particulières prises en faveur des victimes juives et des victimes tziganes crée une discrimination au détriment des personnes qui ne possèdent pas la nationalité belge (ou qui ne la possèdent plus). Compte tenu de la situation concrète des victimes juives et des victimes tziganes, cette disposition limite de manière disproportionnée l'accès à ces mesures particulières qui, par leur nature, ne peuvent être comparées aux règles ordinaires de la sécurité sociale. Le motif invoqué pour créer, en la matière, une condition de nationalité, à savoir le fait que cette condition existe également dans le cadre du régime général des pensions, n'est par conséquent pas pertinent.

N° 7 DE M. VANDENBERGHE

Art. 16

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 16. — La rente visée à l'article 15 est fixée annuellement à 477,59 euros (à l'indice de paiement 1,2682) à partir du 1er janvier 2003. »

Verantwoording

De spreiding over 4 jaar van de renteverhoging, beginnend in januari 2003 en eindigend in 2006, zal tot gevolg hebben dat heel wat kandidaat-begunstigden niet meer zullen genieten van de verhoging wegens hun hoge leeftijd.

Nr. 8 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 21bis (nieuw)

Een hoofdstuk V invoeren, met als titel «Rente verleend aan de kinderen van de politieke gevangenen» dat volgend artikel omvat:

«Art. 21bis. — De rente ingesteld door artikel 15 wordt onder dezelfde voorwaarden verleend aan de kinderen van politieke gevangenen die de hoedanigheid van rechthebbende van het statuut van politieke gevangene hebben bij toepassing van de samengevoerde wetten op het statuut van politieke gevangenen en van hun rechthebbenden.

De artikelen 16 tot en met 21 zijn van toepassing op de rente verleend krachtens het eerste lid van dit artikel.»

Verantwoording

De voorliggende tekst bevat een ernstige discriminatie ten overstaan van de kinderen van politieke gevangenen. Door artikel 15 van het ontwerp wordt immers een jaarlijkse lijfrente ingesteld van 241,07 euro op 1 januari 2003, progressief op 477,59 euro gebracht vanaf 1 januari 2006 en geïndexeerd op grond van artikel 21, ten gunste van elke persoon van wie de vader of moeder uit België werd gedeporteerd op grond van maatregelen van raciale vervolging vanwege de bezettende overheid en in deportatie is overleden. Deze rente is aan een aantal voorwaarden gekoppeld en wordt ingesteld ten voordele van een persoon die op grond van genoemde maatregelen verplicht is geweest in de clandestiniteit te leven, voor zover ook wordt voldaan aan de andere voorwaarden die in de wet worden vermeld.

De Raad van State heeft reeds gewezen op de vele discriminatoire onderscheidingen die in het ontwerp zijn opgenomen. Bij gebreke van een sluitende verantwoording, moet worden vastgesteld dat hier van een dergelijke onderscheiding sprake is. Daarom wordt deze maatregel voorgesteld, naar het voorbeeld van de wijziging van het Franse decreet van 13 juli 2000 op datum van 12 november 2002, ten voordele van alle personen die op het ogenblik der feiten minderjarig waren en wees werden ten gevolge van deportatiemaatregelen van de bezetter.

Hugo VANDENBERGHE.

Justification

L'étalement sur 4 ans de la majoration de la rente, à savoir de janvier 2003 à 2006, aura pour conséquence que de nombreux candidats bénéficiaires ne pourront plus bénéficier de la majoration en raison de leur grand âge.

N° 8 DE M. VANDENBERGHE

Art. 21bis (nouveau)

Insérer un chapitre V, intitulé «Rente accordée aux enfants de prisonniers politiques» et comprenant un article 21bis, libellé comme suit:

«Art. 21bis. — La rente instituée par l'article 15 est accordée sous les mêmes conditions aux enfants de prisonniers politiques qui ont la qualité d'ayants droit au statut de prisonnier politique en application des lois coordonnées sur le statut des prisonniers politiques et de leurs ayants droit.

Les articles 16 à 21 s'appliquent à la rente accordée en vertu de l'alinéa 1er du présent article.»

Justification

Le texte en discussion comporte une grave discrimination à l'égard des enfants de prisonniers politiques. L'article 15 du projet institue en effet une rente viagère annuelle de 241,07 euros au 1er janvier 2003, progressivement portée à 477,59 euros à partir du 1er janvier 2006 et indexée conformément à l'article 21, en faveur de toute personne dont le père ou la mère a été déporté en Belgique sur la base de mesures de persécution raciale prises par l'occupant, et est décédé en déportation. Cette rente est liée à une série de conditions et est instituée en faveur des personnes qui, sur la base des mesures susvisées, ont été obligées de vivre dans la clandestinité, pour autant que les autres conditions énumérées par la loi soient également remplies.

Le Conseil d'État a déjà mis l'accent sur les nombreuses discriminations que comporte le projet. À défaut de justification satisfaisante, force est de constater que l'on peut parler en l'espèce d'une telle discrimination. C'est pourquoi, à l'instar de la modification du décret français du 13 juillet 2000, datée du 12 novembre 2002, nous proposons la présente disposition en faveur de toutes les personnes qui étaient mineures au moment des faits et sont devenues orphelines à la suite de mesures de déportation prises par l'occupant.